

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

8 listopada 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Łochowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maciej Kowalski

SSN Ewa Stefańska

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 8 listopada 2023 r. w Warszawie
skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi

z 28 lipca 2021 r., I ACa 888/20,

w sprawie z powództwa H.H. i J.H.

przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

1. oddala skargę kasacyjną;

**2. zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz H. H. i J.H.
po 1350 złotych zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 28 lipca 2021 r. Sąd Apelacyjny w Łodzi uwzględnił apelację powodów H. H. i J. H. i zmienił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 30 lipca 2020 r., którym Sąd ten zasądził od pozwanego Banku S.A. w W. na rzecz

powodów do majątku objętego wspólnością ustawową 78 192,57 zł z odsetkami, w zakresie ustalenia początku biegu odsetek, oddalił apelację pozwanego oraz orzekł o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny oparł swoje rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych i rozważaniach prawnych, istotnych dla rozstrzygnięcia skargi kasacyjnej:

Dnia 17 września 2008 r. strony zawarły umowę, na podstawie której pozwany bank udzielił powodom kredytu hipotecznego dla osób fizycznych „[...]”, waloryzowanego kurem franka szwajcarskiego (CHF). Kwota kredytu została ustalona na 325 000 zł i w walucie waloryzacji na koniec 12 września 2008 r., według kursu kupna waluty z tabeli kursowej Banku S.A., wynosiła 160 066,98 CHF. Przy czym kwota ta miała charakter informacyjny i nie stanowiła zobowiązania banku. Wartość kredytu, wyrażona w walucie obcej w dniu uruchomienia kredytu, mogła być inna.

W § 10 ust. 4 umowy ustalono, że „Raty kapitałowo-odsetkowe spłacane są w złotych po uprzednim ich przeliczeniu wg kursu sprzedaży CHF z tabeli kursowej Banku S A. obowiązującego na dzień spłaty z godziny 14.50”. Powodowie oświadczyli, że zostali dokładnie zapoznani z kryteriami zmiany stóp procentowych oraz zasadami modyfikacji oprocentowania kredytu i w pełni je zaakceptowali, podobnie jak zasady spłaty kredytu. Oświadczyli, że są świadomi, iż z kredytem waloryzowanym związane jest ryzyko kursowe, a jego konsekwencje wynikające z niekorzystnych wahań kursów mogą mieć wpływ na wzrost kosztów obsługi kredytu (§ 29 umowy).

Wypłata kredytu nastąpiła 24 września 2008 r. Powodowie częściowo spłacili kredyt. Powodowie nie skorzystali z istniejącej od 2009 r. możliwości regulowania zaciągniętego kredytu bezpośrednio w walucie obcej, z pominięciem spreadu i kursu franka szwajcarskiego ustalanego przez bank.

Pismem z 13 września 2017 r. powodowie wezwali pozwany bank do zapłaty w terminie 7 dni od dnia doręczenia wezwania 78 192,57 zł różnicy między sumą rat kapitałowo-odsetkowych pobranych z tytułu umowy kredytu w okresie od 17 listopada 2008 r. do 15 grudnia 2016 r., a sumą rat kapitałowo-odsetkowych, które

rzeczywiście były należne bankowi z uwagi na brak indeksacji kredytu kursem franka szwajcarskiego. Powodowie sprzeciwili się pobieraniu dalszych rat z tytułu umowy kredytowej, ze względu na to, że posiadają nadpłatę, wynikającą ze stosowanej przez bank niedozwolonej indeksacji rat kredytu arbitralnym kursem CHF, podczas gdy kredyt winien być spłacany wyłącznie w złotych polskich.

Sąd Apelacyjny podzielił w całości poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne i przyjął je za własne, czyniąc je integralną częścią swojego uzasadnienia. Sąd drugiej instancji za zasadniczo trafne uznał wywody prawne Sądu pierwszej instancji, z wyjątkiem kwestii terminu, od którego powodom należą się odsetki za opóźnienie.

W ocenie Sądu Apelacyjnego zawarta umowa nie była negocjowana indywidualnie i stanowiła przygotowany przez pozwanego gotowy produkt, na którego treść konsument (kredytobiorca), w zakresie objętym kwestionowanymi klauzulami, nie miał nie tylko rzeczywistego, lecz żadnego wpływu; zatem uznać je należy za nieuzgodnione indywidualnie. Sąd przyjął również, że pozwany bank poprzestał na formalnym pouczeniu o ryzyku walutowym, nie przedstawiając kredytobiorcom rzetelnych informacji, które pozwoliłyby racjonalnie rozważyć ryzyko zmiany kursu CHF na przestrzeni wieloletniego okresu związania się umową kredytu. Sąd drugiej instancji doszedł do przekonania, że miało miejsce rażące naruszenie interesów powodów a sporne postanowienia umowne są sprzeczne z dobrymi obyczajami. Sąd Apelacyjny podzielił stanowisko Sądu Okręgowego, że § 1 ust. 3A i § 10 ust. 4 umowy kredytu stanowią klauzule abuzywne, nie wyjaśniając dostatecznie mechanizmu przeliczania kwoty wypłaconego kredytu oraz przeliczania jego rat, pozostawiając bankowi w zasadzie nieograniczoną możliwość kształtowania kursu wymiany walut. Stwierdził, że umowa kredytu jest w całości nieważna, w konsekwencji czego wzajemne świadczenia stron mają charakter nienależny i podlegają zwrotowi. Skoro żądanie powodów opiewało na niższą kwotę niż łączna wysokość dokonanych przez nich wpłat, to zdaniem Sądu drugiej instancji należało je uwzględnić w całości.

W skardze kasacyjnej pozwany bank zaskarżył wyrok Sądu Apelacyjnego w całości, wnosząc o jego uchylenie i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Pozwany zarzucił zaskarżonemu orzeczeniu naruszenie prawa materialnego, tj.: art. 385¹ § 1 k.c.; art. 385¹ § 1 w zw. z art. 58 w zw. z art. 353¹ k.c.; art. 385¹ § 1, art. 385² k.c., art. 3 ust. 1 Dyrektywy Rady 93/13/EWG z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich (dalej: „dyrektywa 93/13”) w zw. z art. 65 § 1 i 2 k.c.; art. 58 k.c. w zw. z art. 69 ust. 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (dalej: „pr.bank.”) oraz w zw. z art. 353¹ oraz w zw. z art. 385¹ § 2 k.c.; art. 58 w zw. z art. 385¹ § 2 k.c. w zw. z art. 5 k.c. oraz art. 6 dyrektywy 93/13 w zw. z art. 2, 32 Konstytucji oraz art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej; art. 358 § 2 k.c. w zw. z motywem 13 dyrektywy 93/13.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

1. Strony zawarły umowę kredytu indeksowanego kursem waluty obcej. Według Sądu Apelacyjnego postanowienia dotyczące przeliczenia kwoty kredytu i spłat na CHF są abuzywne, a bez nich umowa nie może funkcjonować, co prowadzi do wniosku o jej nieważności. Skarżący podważa to stanowisko, formułując zarzuty, które już wielokrotnie były przedmiotem oceny w orzecznictwie Sądu Najwyższego.

2. Skarżący podnosi, że z perspektywy art. 385¹ § 1 k.c. konieczna jest rozłączna ocena klauzuli ryzyka walutowego (powiązania zawartej umowy z walutą obcą) i klauzuli spreadu walutowego, a raczej klauzuli kursowej (regulującej sposób ustalania kursu wykorzystywanego do przeliczenia złotych na CHF w trakcie wykonywania umowy), składających się łącznie na zawartą w umowie klauzulę przeliczeniową.

Sąd Najwyższy wyjaśnił już jednak, że klauzula ryzyka walutowego nie może funkcjonować bez klauzuli kursowej określającej przeliczenie zobowiązań stron celem ustalenia wysokości ich świadczenia. Z kolei klauzula spreadowa nie ma racji bytu w umowie, w której nie zastosowano mechanizmu przeliczeniowego i wynikającej z niego narażenia konsumenta na ryzyko kursowe. W konsekwencji klauzule te składające się na przyjęty w umowach kredytowych mechanizm przeliczeniowy są ze sobą ściśle powiązane, a ich rozszczępienie jest zabiegiem

sztucznym (zob. wyroki SN z 27 listopada 2019 r., II CSK 483/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18, OSNC-ZD 2021, nr B, poz. 20; z 10 maja 2022 r., II CSKP 285/22; z 13 maja 2022 r., II CSKP 293/22; z 13 maja 2022 r., II CSKP 464/22; z 24 czerwca 2022 r., II CSKP 10/22; z 28 października 2022 r., II CSKP 902/22; z 28 października 2022 r., II CSKP 910/22; z 8 listopada 2022 r., II CSKP 1153/22; z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 722/22; z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22; z 8 marca 2023 r., II CSKP 1095/22; z 12 kwietnia 2023 r., II CSKP 1531/22; z 18 kwietnia 2023 r., II CSKP 1511/22).

3. Sąd Apelacyjny trafnie ocenił jako niedozwolone klauzule przeliczeniowe w umowie stron, pozwalające pozwanemu bankowi na arbitralne (dowolne) ustalanie kursu walutowego stanowiącego podstawę do określenia wysokości udostępnionej powodowi kwoty kredytu i wysokości poszczególnych rat. Stanowisko o niedozwolonym charakterze postanowień, w których możliwość ustalania kursu (a zatem również wysokości świadczeń) zależy od arbitralnej decyzji jednej ze stron, jest już ugruntowane w orzecznictwie Sądu Najwyższego (zob. m.in. wyroki: z 30 czerwca 2022 r., II CSKP 656/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 52, i tam powołane orzecznictwo; z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 334/22; z 8 lutego 2023 r., II CSKP 978/22).

4. Chybiony jest zarzut skargi kwestionujący sposób ujęcia przez Sąd Apelacyjny przesłanki „jednoznaczności” postanowienia umownego w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c. W orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej zostało już wyjaśnione, że wymóg, zgodnie z którym warunek umowny musi być wyrażony prostym i zrozumiałym językiem, powinien być rozumiany jako nakazujący nie tylko, by dany warunek był zrozumiały dla konsumenta z gramatycznego punktu widzenia, ale także, by umowa przedstawiała w sposób przejrzysty konkretne działanie mechanizmu wymiany waluty obcej, do którego odnosi się ów warunek, a także związek między tym mechanizmem a mechanizmem przewidzianym w innych warunkach dotyczących uruchomienia kredytu, tak by konsument był w stanie oszacować, w oparciu o jednoznaczne i zrozumiałe kryteria, wpływające dla niego z tej umowy konsekwencje ekonomiczne (wyrok z 30 kwietnia 2014 r., C-26/13, Árpád Kásler i Hajnalka Káslerné Rábai przeciwko OTP Jelzálogbank Zrt.,

pkt 75; podobnie wyrok z 20 września 2017 r., C-186/16, Ruxandra Paula Andriuc i in. przeciwko Banca Românească SA, pkt 45).

Jest oczywiste, że klauzula przeliczeniowa zawarta w analizowanej umowie kredytu tych kryteriów nie spełnia, ponieważ nie została jednoznacznie sformułowana, skoro na jej podstawie bank mógł swobodnie ustalić wysokość oddanej do dyspozycji powodów kwoty kredytu w złotych, a powodowie nie byli w stanie oszacować kwoty, którą mieli obowiązek świadczyć, ponieważ zasady przewalutowania określał jednostronnie bank (zob. m.in. wyroki SN: z 4 listopada 2011 r., I CSK 46/11, OSNC-ZD 2013, nr A, poz. 4; z 15 lutego 2013 r., I CSK 313/12; z 10 lipca 2014 r., I CSK 531/13, OSNC-ZD 2015, nr D, poz. 53). Inaczej rzecz ujmując, jednoznaczność postanowienia umownego to w tym kontekście także możliwość ustalenia treści stosunku zobowiązaniowego przy wykorzystaniu zobiektywizowanego kryterium przeciętnego konsumenta. Nie chodzi więc jedynie o jednoznaczność językową, ponieważ postanowienia jednoznaczne w tym sensie mogą nie pozwalać na określenie treści zobowiązań, a w szczególności rozmiaru przyszłego świadczenia konsumenta (zob. m.in. wyrok SN z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22, i tam powołane orzecznictwo).

5. Konsekwencją stwierdzenia, że dane postanowienie umowne ma charakter niedozwolony w rozumieniu art. 385¹ § 1 k.c., jest działająca *ex lege* sankcja bezskuteczności niedozwolonego postanowienia, połączona z przewidzianą w art. 385¹ § 2 k.c. zasadą związania stron umową w pozostałym zakresie (zob. m.in. uchwałę SN z 29 czerwca 2007 r., III CZP 62/07, OSNC 2008, nr 7-8, poz. 87, oraz uchwałę składu siedmiu sędziów SN z 7 maja 2021 r., III CZP 6/21, OSNC 2021, nr 9, poz. 56, a także m.in. wyroki SN: z 30 maja 2014 r., III CSK 204/13; z 1 marca 2017 r., IV CSK 285/16; z 24 października 2018 r., II CSK 632/17; z 8 lutego 2023 r., II CSKP 978/22).

Zatem uznanie, że postanowienia określające zasady przeliczania kwoty kredytu udzielonego w CHF na złote polskie oraz uiszczanych spłat na walutę obcą są niedozwolonymi postanowieniami umownymi, oznacza, że zgodnie z art. 385¹ § 1 zd. 1 k.c. nie wiążą one powodów. Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wyjaśnił, że art. 6 ust. 1 dyrektywy 93/13 należy interpretować w ten sposób,

iż warunek umowny uznany za nieuczciwy należy co do zasady uznać za nigdy nieistniejący, tak by nie wywoływał on skutków wobec konsumenta. W związku z tym sądowe stwierdzenie nieuczciwego charakteru takiego warunku powinno mieć z reguły skutek w postaci „przywrócenia” sytuacji prawnej i faktycznej konsumenta, w jakiej znajdowałby się on w braku tego warunku (wyrok z 21 grudnia 2016 r., C-154/15, C-307/15 i C-308/15, Francisco Gutiérrez Naranjo i Ana María Palacios Martínez przeciwko Cajasur Banco i Banco Bilbao Vizcaya Argentaria SA (BBVA), pkt 61-62).

6. Wyeliminowanie z łączącej strony umowy kredytu indeksowanego niedozwolonych postanowień umownych określających zasady przeliczania udzielonego kredytu na złote polskie oraz spłat na CHF wymaga oceny, czy umowa w pozostałym zakresie jest możliwa do utrzymania. Dla oceny tej kwestii nie ma bezpośredniego znaczenia fakt, że wymieniona klauzula określała świadczenie główne stron (zob. wyroki SN: z 30 września 2020 r., I CSK 556/18; z 4 kwietnia 2019 r., III CSK 159/17; z 9 maja 2019 r., I CSK 242/18; z 11 grudnia 2019 r., V CSK 382/18; z 2 czerwca 2021 r., I CSKP 55/21; z 27 lipca 2021 r., V CSKP 49/21; z 3 lutego 2022 r., II CSKP 415/22; zob. też wyroki TSUE: z 20 września 2017 r., C-186/16, Ruxandra Paula Andriciuc i in. przeciwko Banca Românească SA, pkt 37; z 3 października 2019 r., C-260/18, Kamil Dziubak i Justyna Dziubak przeciwko Raiffeisen Bank International AG, pkt 44).

7. Nie jest uzasadniony zarzut skargi wskazujący na możliwość wypełnienia luki w umowie, powstałej na skutek usunięcia z niej klauzuli przeliczeniowej (art. 385¹ § 1 k.c.), przez odwołanie się do mechanizmu ustalania kursu walutowego przewidzianego w art. 358 § 2 k.c., tj. przyjęcia na potrzeby wyliczeń średniego kursu NBP.

Jak wynika z jednolitego orzecznictwa Sądu Najwyższego odnoszącego się do postanowień niedozwolonych stosowanych w umowach kredytu denominowanego i indeksowanego, w okolicznościach sprawy do umowy kredytu nie może mieć zastosowania art. 358 § 2 k.c. (zob. wyroki: z 25 maja 2022 r., II CSKP 650/22, OSNC-ZD 2022, nr 4, poz. 48; z 28 września 2022 r., II CSKP 412/22; z 31 stycznia 2023 r., II CSKP 1200/22; z 7 lutego 2023 r., II CSKP 1334/22;

z 20 lutego 2023 r., II CSKP 809/22; z 17 marca 2023 r., II CSKP 924/22; z 5 kwietnia 2023 r., II CSKP 1477/22).

Wskazany przepis w aktualnym brzmieniu wszedł w życie dopiero 24 stycznia 2009 r., w związku z czym nie mógł być miarodajny do określenia treści zobowiązania wynikającego z umowy kredytowej zawartej przed tym dniem. Artykuł 358 § 2 k.c. w nowej redakcji mógłby potencjalnie znajdować zastosowanie wyłącznie do stosunków ciągłych istniejących w chwili jego wejścia w życie. To zaś wymagałoby uznania, że stosunek prawny wynikający z umowy kredytu powstał, co należy jednak ocenić według stanu prawnego istniejącego w chwili zawarcia umowy. Przyjęcie, że umowa była nieważna lub bezskuteczna z powodu niemożności ustalenia wiążącego kursu waluty obcej w chwili jej zawarcia, oznacza, że stosunek prawny nigdy nie powstał, w związku z czym nie ma przedmiotu, do którego dałoby się zastosować wymieniony przepis.

Co więcej, zastosowanie art. 358 § 2 k.c. jest niemożliwe także z innego powodu. Przepis ten nie funkcjonuje jako całkowicie samodzielna jednostka redakcyjna, stąd jego rzeczywiste znaczenie należy odczytywać łącznie z art. 358 § 1 k.c. Zastosowanie art. 358 § 2 k.c. w kontekście § 1 tego przepisu jest więc wprost odniesione wyłącznie do przypadków, w których „przedmiotem zobowiązania” jest określona suma pieniężna wyrażona w walucie obcej. Podstawową założoną sytuacją jest w tym przypadku obowiązek spełnienia świadczenia bezpośrednio w walucie obcej, natomiast art. 358 § 1 k.c. przewiduje dla dłużnika upoważnienie przemienne zezwalające na spełnienie świadczenia także w walucie polskiej, chyba że ustawa, orzeczenie lub czynność prawna sprzeciwiają się takiej możliwości. W przypadku umowy kredytu indeksowanej kursem CHF sytuacja jest inna. Spełnienie przez bank świadczenia w walucie obcej było od samego początku wykluczone, a kwota kredytu mogła zostać wypłacona wyłącznie w złotych (tak, trafnie, wyrok SN z 18 października 2023 r., II CSKP 122/23).

8. W aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego dominuje stanowisko, że w przypadku umowy kredytu indeksowanego kursem CHF, po wyeliminowaniu z niej klauzul przeliczeniowych, nie jest możliwe utrzymanie takiej umowy w mocy. W takiej sytuacji nie jest bowiem możliwe określenie zgodnego z wolą stron rozmiaru

wzajemnych świadczeń, a przede wszystkim wysokości zobowiązania konsumenta względem banku. Postanowienia określające główne świadczenia stron podlegają bowiem kontroli z punktu widzenia abuzywności tylko wówczas, gdy są niejednoznaczne (art. 385¹ § 1 zd. 2 k.c.). W przeciwnym razie zasady ochrony konsumenta muszą ustąpić jednoznacznej woli stron. Jeżeli jednak postanowienia te są niejednoznaczne, to w efekcie nie ma zgodnych oświadczeń woli obu stron co do związania się umową o określonej treści. Nie istnieje więc konsens w zakresie głównych świadczeń, który z perspektywy art. 385¹ § 1 k.c. podlegałby ochronie. Stąd też wynika skutek w postaci braku związania umową w pozostałym zakresie (a nie tylko co do niedozwolonego postanowienia), skoro nie są uzgodnione główne świadczenia stron, a więc elementy konstrukcyjne umowy, przesądzające o charakterze (istocie) danego stosunku prawnego (zob. wyrok SN z 13 października 2022 r., II CSKP 864/22, OSNC 2023, nr 5, poz. 50, i tam powołane orzecznictwo).

Zatem wyeliminowanie abuzywnych klauzul przeliczeniowych nie prowadzi do utrzymania w mocy umowy kredytu indeksowanego kursem CHF jako kredytu złotowego oprocentowanego według stawki LIBOR (wyroki SN: z 17 marca 2022 r., II CSKP 474/22; z 13 kwietnia 2022 r., II CSKP 15/22; z 26 kwietnia 2022 r., II CSKP 550/22; z 10 maja 2022 r., II CSKP 694/22; z 20 maja 2022 r., II CSKP 796/22; z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 875/22; z 30 maja 2023 r., II CSKP 1536/22; z 22 czerwca 2023 r., II CSKP 1484/22, por. jednak odmiennie wyroki Sądu Najwyższego: z 26 maja 2022 r., II CSKP 650/22; z 1 czerwca 2022 r., II CSKP 364/22; z 18 sierpnia 2022 r., II CSKP 387/22; z 28 września 2022 r., II CSKP 412/22; z 23 listopada 2022 r., II CSKP 923/22; z 26 stycznia 2023 r., II CSKP 272/22).

9. Nie mogą być też skuteczne zarzuty skargi kasacyjnej odwołujące się do konstytucyjnych zasad równości, proporcjonalności i pewności prawa (art. 2 i 32 Konstytucji). Przede wszystkim zarzuty te mają charakter abstrakcyjny i nie zostały w zindywidualizowany sposób odniesione do okoliczności sprawy.

Ponadto nie może być mowy o naruszeniu zasady proporcjonalności, skoro należy zaakceptować stanowisko o niemożności utrzymania w mocy umowy kredytu po wyeliminowaniu z niej klauzul przeliczeniowych, ponieważ umowa taka nie może

być wykonywana. W takim przypadku nie ma więc możliwości odwołania się do innej sankcji, co oznacza, że nie ma wyboru między skutkami prawnymi o różnym stopniu dolegliwości dla pozwanego banku. Gdyby taki wybór istniał, możliwe byłoby rozważanie, czy zastosowana w danej sprawie sankcja jest proporcjonalna, czy też należałoby zastosować sankcję mniej dolegliwą. Prawna możliwość odwołania się jedynie do upadku (nieważności) umowy wyklucza powoływanie się na zasadę proporcjonalności, której zastosowanie miałoby na celu – jak się wydaje – utrzymanie umowy w niezmienionym kształcie, skoro sąd nie ma instrumentów pozwalających na odmienne ukształtowanie treści praw i obowiązków stron (zob. wyrok SN z 18 października 2023 r., II CSKP 1722/22).

Poza tym wykonywanie umowy przez określony czas nie uzasadnia jeszcze odwoływania się do zasady pewności prawa (wywodzonej z zasady demokratycznego państwa prawnego – art. 2 Konstytucji). Sam upływ czasu nie może prowadzić do petryfikacji stosunku prawnego nawiązanego na podstawie zawartej z konsumentem umowy zawierającej niedozwolone postanowienia w rozumieniu art. 385¹ k.c. Należy przy tym pamiętać, że ochrona konsumentów też jest wartością chronioną na płaszczyźnie konstytucyjnej (art. 76 Konstytucji).

W odniesieniu do zasady równości, skarżący nie wskazał argumentów przekonujących o jej naruszeniu, a poza tym nie wyjaśnił, jakie konsekwencje miałyby płynąć dla rozstrzygnięcia sprawy, gdyby przyjąć, że zaskarżony wyrok tę zasadę narusza. Ponieważ rozstrzygnięcie w sprawie dotyczy indywidualnych, a nie zbiorowych interesów konsumentów nie jest możliwe naruszenie zasady równości w relacji do innych konsumentów. Natomiast oczywiste jest, że sytuacja prawna pozwanego banku (przedsiębiorcy) nie jest tożsama z sytuacją prawną powodów (konsumentów). Stąd też odwoływanie się na tle art. 385¹ k.c. i dyrektywy 93/13 do zasady równości na tej płaszczyźnie jest z gruntu chybione, skoro w tych regulacjach sfery praw i obowiązków przedsiębiorcy i konsumenta są potraktowane asymetrycznie.

10. Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. oddalił skargę kasacyjną i zgodnie z art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 k.p.c. oraz § 10 ust. 4 pkt 3 w zw. z § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października

2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych obciążył skarżącego kosztami postępowania kasacyjnego.

(D.Z.)

(r.g.)

[ał]